

Urbanmat Waranyuta Intamon Rognstad
Adolf Hougs veg 1
2815 GJØVIK

Trondheim, 14.11.2017

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2017/8880

Saksbehandler:
Johan Danielsen

Vedtak om avslag på søknad om innførsel av hussiriss (*Acheta domesticus*) for videresalg og bearbeiding for videresalg til Urbanamat Waranyuta Intamon Rognstad

Miljødirektoratet gir Urbanamat Waranyuta Intamon Rognstad avslag på søknad om innførsel av hussiriss (*Acheta domesticus*) til videresalg og bearbeiding for videresalg, jf. forskrift om fremmede organismer § 6. Toprikket siriss (*Gryllus bimaculatus*) er omfattet av unntakene i § 7, jf. vedlegg II. Arten kan derfor fritt innføres til Norge.

Sakens bakgrunn

Det vises til søknad datert 20.09.2017, fra Urbanamat Waranyuta Intamon Rognstad (søker), tillatelse til innførsel av 30 kg hussiriss (*Acheta domesticus*) og 30 kg toprikket siriss (i søknaden kalt ekte siriss) (*Gryllus bimaculatus*). Formålet med innførselen er opplyst å være videresalg og bearbeiding for videresalg. Tidsrommet for planlagt innførsel er ikke nærmere oppgitt. Søker opplyser at sirissene skal holdes i bokser innendørs og fremholder at:

- Artene er varmekjære og overlever ikke i naturen i Norge
- Dyrene vil bli holdt innendørs i rømningssikre bokser og vil ikke bli sluppet ut
- Artene trenger 26-32 grader og rett fuktighet for å formere seg
- Artene overlever ikke temperaturer under 10 grader

Lovgrunnlaget

Formålet med forskrift 19. juni 2015 nr. 716 om fremmede organismer (forskriften) er å hindre innførsel, utsetting og spredning av fremmede organismer som medfører, eller kan medføre, uheldige følger for naturmangfoldet, jf. forskriften § 1. Etter forskriften § 6 kreves det tillatelse for innførsel av organismer til Norge som ikke er omfattet av forbudet i § 5 eller unntakene i § 7.

Ved vurderingen av søknaden skal Miljødirektoratet særlig legge vekt på om den omsøkte organismen kan gi uheldige følger for det biologiske mangfold, jf. forskriften § 15 (3). Direktoratet skal vurdere og fastsette de vilkår som anses nødvendige for å hindre uheldige følger for det biologiske mangfold, jf. § 15 (4). De miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven (nml) §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved vurderingen, jf. nml § 7. I tillegg skal tiltaket vurderes opp mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. nml § 14.

Kunnskapsgrunnlag hussiriss (*Acheta Domesticus*)

Kunnskapsgrunnlaget er hentet fra Artsdatabanken. Hussiriss stammer opprinnelig fra Nord-Afrika og Midtøsten, men er i dag spredt over det meste av verden.

Den foretrekker varme og fuktige omgivelser, og kan finnes i bakerier, fabrikker, gartnerier, sykehus, restauranter og privatboliger. Den liker seg i sprekker i mur nær ovner, hvor det er jevn og forholdsvis høy temperatur. Om sommeren kan den påtreffes utendørs, blant annet i komposthauger. I Norge opptrer den vanligvis innendørs, og kan gjerne reproducere og opprettholde mer eller mindre faste bestander.

Arten reproducerer i hovedsak innendørs i Norden, men kan etablere populasjoner utendørs. Arten synes arten å ha potensiale til å kunne etablere seg på fyllinger med organisk avfall og lignende habitater (Nielsen 2000). På 60- og 70-tallet ble arten rapportert en rekke ganger fra søppelfyllinger ved Øra og Kråkerøy ved Fredrikstad. Her overlevde den også vinteren utendørs, høyst sannsynlig fordi søppelfyllingene genererte nok varme i seg selv til at arten klarte seg. Fra disse fyllingene spredte mange hussirisser seg til hus i nærheten og førte til skader. I Sverige hadde arten en vid utbredelse allerede på 1700-tallet

Eggene legges enkeltvis eller i små klynger i sprekker og hulrom. Antallet egg avhenger av om hunnen spiser animalsk eller vegetabilsk føde. Kjøttetende hunner kan legge opp til 2 500 egg, mens planteetende hunner ikke legger mer enn 1 000 egg. Utviklingen avhenger sterkt av temperaturen. Vanligvis klekker eggene etter 2-3 uker, mens nymfestadiene tar 5-8 måneder. Nymfene gjennomgår mellom 7 og 13 nymfestadier, vanligvis 11. Både nymfer og voksne er nærmest altetende. Grønnsaker, brød, mel, insekter og åtsler utgjør bare en del av menyen. Når det er trange kår, kan de gå løs på tekstiler, papir og lær.

Hussiriss er gitt status potensiell høy risiko (PH), i Artsdatabankens svartelistevurdering.

Miljødirektoratets vurdering

Hussiriss og Toprikket siriss står ikke på forbudslista i vedlegg I, jf. forskriften § 5, og er ikke omfattet av unntakene i § 7. Innførsel av hussiriss krever således tillatelse etter forskriften § 6. Toprikket siriss er omfattet av unntakene i § 7, jf. vedlegg II. Arten kan derfor fritt innføres til Norge. Dette fritar ikke søker fra krav etter annet regelverk, som krav under matloven og smittevernloven ved import av toprikket siriss. Det er derfor kun søknaden om import av hussiriss som behandles videre her.

Miljødirektoratet anser at kunnskapsgrunnlaget gjør det mulig å behandle denne søknaden, jf. § 8 i naturmangfoldloven. Kunnskapsgrunnlaget tilsier at arten kan overleve i norsk natur. Det foreligger ikke kunnskap om effekten av hussiriss på biologisk mangfold under norske forhold. Direktoratet mener derfor at innførsel av arten til Norge gir risiko for uheldige følger for biologisk mangfold, jf. forskriften § 15 (3). Vurdert ut fra dette mener direktoratet at innførsel av hussiriss kan medføre risiko for uheldige følger for biologisk mangfold, jf. forskriften § 15 (3).

Direktoratet finner grunn til å tillegge føre-var-hensynet vekt i denne saken, jf. naturmangfoldloven § 9. Privat bruk, videresalg uten mulighet til å gi gode vilkår for å hindre spredning av arten som er vurdert til PH svarteliste tilsier at innførsel av hussiriss vil føre til økt belastning på økosystemet, jf. naturmangfoldloven § 10. Innførsel av arten for salg til fôr for reptil i privat hold vil ikke gi tilstrekkelige positive effekter for andre samfunnsinteresser, jf nml § 14 til at det oppveier

risikoene forbundet med innførsel til dette formålet. På denne bakgrunn har direktoratet kommet til at søknaden om innførsel som omsøkt må avslås. Direktoratet finner det ikke relevant å gå inn på en nærmere vurdering av de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 11 og 12.

Vedtak

Miljødirektoratet avslår søknad fra Urbanamat Waranyuta Intamon Rognstad om tillatelse til innførsel av inntil 30 kg av arten hussiriss (*Acheta domesticus*), jf. forskrift om fremmede organismer § 6.

Dette vedtaket kan påklages til Klima- og miljødepartementet innen tre uker etter at dette brevet ble mottatt, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Eventuell klage sendes til Miljødirektoratet.

Hilsen

Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Yngve Svarte
avdelingsdirektør

Bjarte Rambjør Heide
seksjonsleder

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:
Klima- og
miljødepartementet

Postboks 8013 Dep 0030 OSLO